**Методичні рекомендації**
**щодо вивчення змісту навчального предмету «Іноземна мова»**
**у 7-11 класах закладів загальної середньої освіти у 2023-2024 н.р.**

## Іноземні мови

Вивчення іноземних мов у 2023-2024 навчальному році для учнів 7-11 класів здійснюватиметься:

– для учнів 7-9 класів за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня (базова середня освіта), розробленою на виконання Закону України «Про освіту» і затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня» ;

– для учнів 10-11 класів за Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392, та Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня (профільна середня освіта), розробленою на виконання Закону України «Про освіту» і затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти І ступеня (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня».

У 2023-2024 навчальному році будуть чинними рекомендації, надані Сумським ОІППО щодо вивчення іноземних мов (http://surl.li/keutb).

Інваріантна складова навчального плану для 7-11 класів забезпечує реалізацію змісту іншомовної освіти на рівні Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти.

Залишається чинним наказ Міністерства освіти і науки Українивід 20.04.2018 № 406 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня», згідно з яким збільшено години на вивчення іноземної мови за рахунок варіативної складової. Рішення про збільшення годин на вивчення іноземної мови, за рахунок варіативної складової на всіх ступенях, та щодо вивчення другої іноземної мови приймається закладом освіти, залежно від наявності умов для такого вивчення закладом освіти самостійно.

В освітньому процесі заклади загальної середньої освіти можуть використовувати лише навчальну літературу, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, та схвалена [4].

Із переліком рекомендованої літератури можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки України (https://cutt.ly/7ZYSDcO) та на сайті Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/).

Іноземні мови вивчаються за чотирма видами мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання та письмо – усі ці аспекти мають бути представлені в календарному плані вчителя іноземних мов.

Здійснення контролю (оцінювання) забезпечує своєчасне корегування освітнього процесу, з метою приведення його до рівня, заданого програмою й стандартом, що окреслюють очікувані результати навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Основними видами оцінювання з іноземної мови є поточне (не поурочне), тематичне, семестрове, річне оцінювання та підсумкова державна атестація.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою групи.

Тематичне оцінювання проводиться на основі поточного оцінювання. Окремого оцінювання для виставлення тематичних оцінок не передбачено. Під час виставлення тематичного балу результати перевірки робочих зошитів не враховуються.

Важливим складником системи контролю є семестровий контроль, що проводиться періодично, з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів семестру й підтвердження результатів поточних балів, отриманих учнями раніше. Семестровий контроль проводиться двічі на рік.

Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі навчальної програми, яку обрав учитель; охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу; розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Із програмами можна ознайомитися на сайті Міністерства освіти і науки України (https://cutt.ly/XXwT2y2).

Семестровий контроль проводиться за всіма мовленнєвими уміннями.

Звертаємо увагу, що «Контроль» не є контрольною роботою і може бути комплексним та проводитись у формі тестування. Оцінка за семестр виставляється на основі поточного оцінювання (тематичного) та оцінок контролю з мовленнєвих умінь.

До виправлення помилок у письмових роботах учитель може підходити диференційовано та враховувати вікові особливості учнів, рівень сформованості відповідного уміння у конкретного здобувача освіти: виправляти помилки власноруч; підкреслювати слово/вираз тощо з помилкою; підкреслювати саму помилку, з метою самостійного виправлення її здобувачем освіти; позначати рядок, у якому є помилка, на полях, з метою самостійного пошуку та виправлення помилки учнями.

Відповідно до загальних вимог до ведення класного журналу, записи в ньому здійснюються державною мовою. З іноземних мов частково допускається запис змісту уроку та завдання додому мовою вивчення предмета. Зошити підписуються мовою, яку вивчають здобувачі освіти.

Поділ класів на групи здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом Міністерством освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних». При поглибленому вивченні іноземної мови, клас ділиться на групи з 8-10 учнів у кожній (не більше ніж 3 групи); прививченні

іноземної, що не є мовою навчання, а вивчається як предмет – клас чисельністю понад 27 учнів ділиться на 2 групи.

З огляду на те, що майже всі стратегічні документи щодо вивчення іноземних мов ґрунтуються на Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти, варто ознайомитися з основними положеннями цього документа (https://cutt.ly/bZYKnxN).

У XXI столітті знання іноземних мов – це, перш за все, ключ до успіху та нових можливостей, що відкриваються перед людиною та роблять її фізичний та духовний світ набагато яскравішим, цікавішим, та, в умовах глобалізаційних процесів, що відбуваються в сучасному світовому суспільстві, є просто необхідним компонентом професійної діяльності фахівця будь-якого рівня й будь-якої сфери. Отже, володіння іноземними мовами на сьогоднішній день – суттєва життєва потреба, розуміючи яку, у здобувачів освіти з'являється все більше і більше бажання вивчати іноземні мови.

Використані та основоположні джерела


1. Закон України «Про освіту». URL: https://osvita.ua/legislation/law/2231/.
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану України».
4. Перелік навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, рекомендованих Міністерства освіти і науки України для використання в 5-11 класах закладів загальної середньої освіти. URL: https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/ (дата звернення 08.06.2023).
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 р. № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».
6. Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні».
7. Указ Президента України від 16.03.2022 № 143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України».
8. Указу Президента України від 26.07.2023 № 451/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» (http://surl.li/hiizk).



Методист мовно-літературної освітньої
галузі навчально-методичного
відділу координації освітньої діяльності
та професійного розвитку Сумського ОІППО Н.В. Левенець


(Підпис наявний в оригіналі)